

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

૨૦૧૨ (૪) એસ.સી.આર. ૩૯૭

અલ જઝીરા સ્ટીલ પ્રોડક્ટ્સ કંપની એસએઓજી

વિરુદ્ધ

મીડ ઇન્ડિયા પાવર એન્ડ સ્ટીલ લિમિટેડ

(આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૬/૨૦૦૯)

મે ૦૮, ૨૦૧૨

[સુરેન્દર સિંહ નિશ્ચર, ન્યાયમૂર્તિ]

આર્બિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૬૬:

કલમો ૧૧(૫) અને (૯) – આર્બિટ્રેટરની નિમણૂક – વેચાણ-ખરીદીનો કરાર – સપ્લાય કરાયેલો માલ ખામીયુક્ત અને નબળી ગુણવત્તાનો હોવાનું જણાયું – ઠેરવવામાં આવ્યું કે: અરજદારે કરારના અર્થઘટનમાંથી ઉદ્ભવતા અથવા તેને સંબંધિત શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના વિવાદો ઉપસ્થિત કર્યા છે જેમાં

આબિટ્રેશન કલોઝ (મધ્યસ્થતાની શરત) સમાવિષ્ટ છે – સદર પિટિશન વિલંબિત કહી શકાય નહીં – એકમાત્ર આબિટ્રેટર (સોલ આબિટ્રેટર) ની નિમણૂક કરવામાં આવી અને પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવેલા તમામ વિવાદો અને મતભેદો આબિટ્રેશન માટે મોકલવામાં આવ્યા.

અરજદાર કંપની, જેની રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ સોહાર, સલ્તનત ઓફ ઓમાનમાં આવેલી છે અને સામાવાળા, જે એક ભારતીય કંપની છે, તેમની વચ્ચે તારીખ ૧૮.૬.૨૦૦૮ ના રોજ એક વેચાણ-ખરીદીનો કરાર થયો હતો જે હેઠળ સામાવાળાએ અરજદારને ૨૦૦૦ મેટ્રિક ટન પ્રાઈમ એલોય સ્ટીલ બિલેટ્સ પૂરા પાડવાના હતા, જેની વિશિષ્ટ રાસાયણિક સંરચના અને ભૌતિક વિશિષ્ટતાઓ કરારના આર્ટિકલ ૩ માં વર્ણવ્યા અનુસારની હતી. સામાવાળાએ અરજદાર દ્વારા ખોલવામાં આવેલ લેટર ઓફ ક્રેડિટ વટાવી લીધું હતું. સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલો માલ ખામીયુક્ત હોવાનું જણાયું હતું. ખરીદનાર કંપની દ્વારા ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલા વિવાદોનો નિકાલ ન આવતા, તેમણે આબિટ્રેટરની નિમણૂક માટે હાલની અરજી દાખલ કરી હતી. સામાવાળાએ એવો દાવો કર્યો હતો કે સદર અરજી એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા ગ્રાહ્ય રાખવા પાત્ર નથી કે આબિટ્રેશન માટે મોકલવા માંગતો વિવાદ "કરારમાંથી ઉદ્ભવતો વિવાદ નથી" પરંતુ કરાર પૂર્ણ થયા પછી જાણીજોઈને ઊભો કરવામાં આવેલો વિવાદ છે; ખામીયુક્ત માલ અંગેનો વિવાદ એ કરાર હેઠળની પોતાની જવાબદારીમાંથી

બચવા માટે અરજદારનો એક વિલંબિત પ્રયાસ છે; અને અરજદારે યોગ્ય દાવો ઉપસ્થિત કર્યો નથી જેને આબિટ્રેશન માટે મોકલી શકાય.

પિટિશન મંજૂર કરતાં, કોર્ટે ઠેરવેલ કે: ૧.૧. અરજદારે કરારના અર્થઘટનમાંથી ઉદ્ભવતા અથવા તેને સંબંધિત શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના વિવાદો સ્પષ્ટપણે ઉપસ્થિત કર્યા છે જેમાં આબિટ્રેશન કલોઝ સમાવિષ્ટ છે. કરારનો આર્ટિકલ ૧૦ આબિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૬૬ હેઠળ નિયત કરાયેલી પ્રક્રિયા અનુસાર આબિટ્રેશન દ્વારા અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેના વિવાદોના નિકાલની પરિકલ્પના કરે છે. [પેરા ૧૨] [૪૦૫-એફ-૭]

૧.૧. અરજદારે તારીખ ૩૧.૮.૨૦૦૮ ના પોતાના ઇ-મેઇલ દ્વારા સામાવાળાને ખામીયુક્ત માલ વિશે જાણ કરી હતી. તે જ તારીખના બીજા ઇ-મેઇલમાં, અરજદારે બિલેટ્સમાં રહેલી ખામીઓ વિગતવાર દર્શાવી હતી અને સામાવાળાને જાણ કરી હતી કે તેણે કન્ટેનર ખાલી કરવાનું બંધ કરી દીધું છે. સામાવાળાને નકારવામાં આવેલો માલ તાત્કાલિક પાછો ખેંચવા અને ચૂકવેલી રકમ વહેલી તકે પરત કરવાની વ્યવસ્થા કરવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. સદર ઇ-મેઇલના જવાબમાં, સામાવાળાએ ૧.૮.૨૦૦૮ ના રોજ પોતાની ચિંતા દર્શાવી હતી અને અરજદારને થયેલી અસુવિધા બદલ ઊંડો ખેદ વ્યક્ત કર્યો હતો. અરજદારને એવી ખાતરી પણ આપવામાં આવી હતી કે અરજદારના સંપૂર્ણ

સંતોષ મુજબ આ સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવામાં આવશે. ત્યારબાદ, સામાવાળાએ સંયુક્ત નિરીક્ષણ (જોઈન્ટ ઇન્સ્પેક્શન) ની દરખાસ્ત કરી હતી, જે અરજદારના જણાવ્યા મુજબ ક્યારેય ગોઠવવામાં આવી ન હતી. બીજી તરફ, સામાવાળાનો દાવો છે કે અરજદારે આ મુદ્દાને ઉકેલવા માટે સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ પ્રયાસોને નકારી કાઢ્યા હતા. અરજદાર રકમ પરત મેળવવાના આગ્રહ પર હતો. આ હકીકતો અને સંજોગો એ દર્શાવવા માટે પૂરતા છે કે પક્ષકારો વચ્ચે શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના વિવાદો ઉદ્ભવ્યા છે, જે આર્બિટ્રેશન કલોઝના વ્યાપ અને મર્યાદામાં આવે છે અને તેનો આર્બિટ્રેશન દ્વારા નિકાલ કરવાની જરૂર છે. [પેરા ૧૫-૧૬] [૪૦૬-એગ-એચ; ૪૦૭-એ-ડી]

૨. સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ માં વિવાદો ઉદ્ભવ્યા હોવાથી અને ૪.૨.૨૦૦૯ ના રોજ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હોવાથી, પિટિશન વિલંબિત કહી શકાય નહીં. [પેરા ૧૬] [૪૦૭-ડી]

૩.૧. આર્બિટ્રેશન કલોઝ (કરારની શરત ૧૦) નું માત્ર વાંચન એ દર્શાવવા માટે પૂરતું છે કે તે પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ પ્રકારના વિવાદો અને મતભેદોને આવરી લે છે. અરજદારે સ્પષ્ટપણે સંખ્યાબંધ મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત કર્યા છે, જેને આ પ્રમાણે સંક્ષિપ્ત કરી શકાય છે: (એ) સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલા અને અરજદારના પરિસરમાં પડેલા ખામીયુક્ત બિલેટ્સને હટાવવામાં

સામાવાળાની નિષ્ફળતા; (બી) લેટર ઓફ ક્રેડિટ સામે સામાવાળા દ્વારા મેળવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવામાં નિષ્ફળતા; (સી) અરજદારને થયેલ વ્યાજ અને ખર્ચ ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા; (ડી) ૧.૧૦.૨૦૦૯ થી અરજદારના પરિસરમાંથી ખામીયુક્ત બિલેટ્સ વાસ્તવિક રીતે હટાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી દરરોજ ૨૦ યુએસ ડોલર પ્રતિ મેટ્રિક ટનના દરે વેરહાઉસિંગ ચાર્જ ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા. આવા સંજોગોમાં, એમ કહી શકાય નહીં કે અરજદાર એવો શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકનો વિવાદ ઉપસ્થિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે જેને આબિટ્રેશન માટે મોકલી શકાય નહીં. [પેરા ૧૩] [૪૦૬-સી-એફ]

૩.૨. સોલ આબિટ્રેટરની નિમણૂક કરવામાં આવે છે અને પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવેલા તમામ વિવાદો આબિટ્રેટરને યોગ્ય લાગે તેવી શરતો અને નિયમો પર નિર્ણય માટે આબિટ્રેશનને સોંપવામાં આવે છે. [પેરા ૧૭] [૪૦૭-એફ]

એસબીપી એન્ડ કો. વિરુદ્ધ પટેલ એન્જિનિયરિંગ લિમિટેડ અને અન્ય ૨૦૦૫ (૪) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૬૮૮ = ૨૦૦૫ (૮) એસ.સી.સી. ૬૧૮; નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ બોધરા પોલીફેબ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ ૨૦૦૮ (૧૩) એસ.સી.આર. ૬૩૮ = ૨૦૦૯ (૧) એસ.સી.સી. ૨૬૭; નંદન બાયોમેટ્રિક લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડી ૧ ઓઇલ્સ લિમિટેડ ૨૦૦૯ (૩) એસ.સી.આર. ૧૧૫ = ૨૦૦૯ (૪) એસ.સી.સી. ૪૯૫; વિઝા ઇન્ટરનેશનલ

લિમિટેડ વિરુદ્ધ કોન્ટિનેન્ટલ રિસોર્સિસ (યુએસએ) લિમિટેડ ૨૦૦૮ (૧૬)
એસ.સી.આર. ૧૦૪૩ = ૨૦૦૯ (૨) એસ.સી.સી. ૫૫; અને રેવા ઇલેક્ટ્રિક
કાર કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગ્રીન મોબિલ ૨૦૧૧ (૧૩) એસ.સી.આર.
૩૫૯ = ૨૦૧૨ (૨) એસ.સી.સી. ૯૩ – ટાંકવામાં આવેલ.

કેસ લો રેફરન્સ:

| ૨૦૦૫ (૪) સપ્લી. એસ.સી.આર. ૬૮૮ | ટાંકવામાં આવેલ | પેરા ૯ |
| ૨૦૦૮ (૧૩) એસ.સી.આર. ૬૩૮ | ટાંકવામાં આવેલ | પેરા ૯ |
| ૨૦૦૯ (૩) એસ.સી.આર. ૧૧ canvas | ટાંકવામાં આવેલ | પેરા
૧૦ |
| ૨૦૦૮ (૧૬) એસ.સી.આર. ૧૦૪૩ | ટાંકવામાં આવેલ | પેરા ૧૦ |
| ૨૦૧૧ (૧૩) એસ.સી.આર. ૩૫૯ | ટાંકવામાં આવેલ | પેરા ૧૦ |

સિવિલ ઓરિજિનલ જ્યુરિસ્ટિક્શન: આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં.
૬/૨૦૦૯.

આર્બિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૬૬ ની કલમ ૧૧(૬) હેઠળ.

અરજદાર તરફે કે.વી. વિશ્વનાથન, સબ્યસાચી પાત્રા, સંજીવ કુમાર
(ખૈતાન એન્ડ કો. તરફે).

સામાવાળા તરફે જી.એલ. રાવલ, સંજય કપૂર, અશ્મી મોહન.

કોર્ટનો હુકમ નીચે મુજબ આપવામાં આવેલ:

હુકમ

સુરેન્દર સિંહ નિશ્ચર, ન્યાયમૂર્તિ ૧. આબિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન
એક્ટ, ૧૯૬૬ ની કલમો ૧૧(૫) અને (૯) સાથે વાંચતા ભારતના ચીફ
જસ્ટિસ દ્વારા આબિટ્રેટર્સની નિમણૂક યોજના, ૧૯૬૬ ના પેરા ૨ અને ૩
હેઠળની હાલની પિટિશન આબિટ્રેટર તરીકે એક સ્વતંત્ર અને નિષ્પક્ષ વ્યક્તિની
નિમણૂક મેળવવા માંગે છે.

૨. અરજદાર ઓમાનમાં રજીસ્ટર થયેલી એક કંપની છે જેનો રજીસ્ટ્રેશન
નં. ૧૫૫૦૪૩૮ છે અને તેની રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ સોહાર ઇન્ડસ્ટ્રિયલ એસ્ટેટ,
પી.ઓ. બોક્સ ૪૦, પી.સી. ૩૨૭, સોહાર, સત્તનત ઓફ ઓમાન ખાતે
આવેલી છે. સામાવાળા કંપની એક્ટ, ૧૯૫૬ ની જોગવાઈઓ હેઠળ રજીસ્ટર

થયેલી એક ભારતીય કંપની છે અને તેની રજિસ્ટર્ડ ઓફિસ શાંતિ હાઇટ્સ, ૩૨/૨, સાઉથ ટુક 專用 ગંજ, બીજો માળ, કોસ્મોસ બેંકની ઉપર, ઇન્ડોર ૪૫૨૦૦૧ (મધ્ય પ્રદેશ) ખાતે આવેલી છે.

૩. અરજદારે સામાવાળા સાથે ૨૦૦૦ મેટ્રિક ટન પ્રાઇમ એલોય સ્ટીલ બિલેટ્સ સપ્લાય કરવા માટે તારીખ ૧૮ જૂન, ૨૦૦૮ નો વેચાણ ખરીદી કરાર નં. એમઆઇપીએસએલ/બિલેટ/ઇએક્સપી/૦૮-૦૯/૦૦૩ કર્યો હતો (જે હવે પછી 'કરાર' તરીકે ઉલ્લેખિત છે), જેની વિશિષ્ટ રાસાયણિક સંરચના અને ભૌતિક વિશિષ્ટતાઓ કરારના આર્ટિકલ ૩ માં વિગતવાર વર્ણવવામાં આવી છે. કરારની શરતો અને નિયમો અનુસાર, અરજદારે એચએસબીસી બેંક મિડલ ઇસ્ટ લિમિટેડ મસ્કત મારફતે લેટર ઓફ ક્રેડિટ નં. ડીસી બીએએફ ૦૮૦૯૩૯ ખોલ્યું હતું. સામાવાળાએ પોતાની બેંક, સ્ટેટ બેંક ઓફ ત્રાવણકોર મારફતે ૨૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ સદર લેટર ઓફ ક્રેડિટ વટાવી લીધું હતું. ૨૩ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ, અરજદારે સોહાર પોર્ટ પર ૨૪૩.૨ મેટ્રિક ટન બિલેટ્સના પ્રથમ શિપમેન્ટની ડિલિવરી લીધી હતી. કન્ટેનર ખાલી કરવા પર, અરજદારે નોંધ્યું કે કરારમાં દર્શાવેલ વિશિષ્ટતાઓનું પાલન કરવાથી દૂર, સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલા બિલેટ્સ અત્યંત નબળી ગુણવત્તાના હતા. બિલેટ્સમાં એવી તિરાડો હતી જે નમ્ર આંખે દેખાતી હતી. તેમ છતાં, ખામીઓની પુષ્ટિ કરવા માટે, અરજદારે કેટલાક ચાદરિછક (રેન્ડમ) બિલેટ્સ પસંદ કર્યા અને તેને પરીક્ષણ

માટે બે સ્વતંત્ર પ્રયોગશાળાઓમાં મોકલ્યા. બંને પ્રયોગશાળાઓએ, જરૂરી પરીક્ષણો કર્યા પછી, પુષ્ટિ કરી કે સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલા બિલેટ્સ કરારમાં ઉલ્લેખિત વિશિષ્ટતાઓનું પાલન કરતા નથી. અરજદારે તારીખ ૩૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ એક ઈ-મેઇલ મોકલીને સામાવાળાને આ અસંગતતા વિશે જાણ કરી અને સ્પષ્ટ કર્યું કે તે સ્વીકાર્ય નથી. તે જ દિવસે, એટલે કે ૩૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ, બિલેટ્સમાં રહેલી ખામીઓની વિગતવાર માહિતી આપતો અન્ય એક ઈ-મેઇલ મોકલવામાં આવ્યો હતો. તેમાં એવો પણ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદારે રાસાયણિક સંરચના પર યાદરિછક કોસ વેરિફિકેશન કર્યું છે, અને પરિણામો મળ્યા પછી સામાવાળાને જાણ કરવામાં આવશે. વધુમાં એવું જણાવાયું હતું કે અરજદારે કન્ટેનર ખાલી કરવાનું બંધ કરી દીધું છે, સામાવાળાને નકારવામાં આવેલો માલ તાત્કાલિક પાછો ખેંચવાની વ્યવસ્થા કરવા અને ચૂકવેલી રકમ વહેલી તકે પરત કરવાની વ્યવસ્થા કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. અરજદારે સામાવાળાને જાણ કરી કે પોર્ટ પર અને શિપિંગ કંપની સાથેના તમામ અનલોડિંગ, લોડિંગ અને ડેમરેજ (વિલંબ શુલ્ક) તમારા ખાતે ઉધારવામાં આવશે.

૪. સામાવાળાએ તારીખ ૧ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ ના પોતાના પત્ર દ્વારા જણાવ્યું કે ફરિયાદની નોંધ લેવામાં આવી છે અને તેઓ સમાન રીતે અને ખૂબ જ ચિંતિત છે. અરજદારને જાણ કરવામાં આવી હતી કે સામાવાળા દ્વારા સદર

ફરિયાદને સર્વોચ્ચ અગ્રતા આપવામાં આવી રહી છે અને તેઓ પોતાના સ્તરે તેના કારણોની તપાસ કરી રહ્યા છે. પત્રમાં જણાવાયું છે કે સામાવાળાનો આશય તેમના કોઈ પણ પ્રતિષ્ઠિત ગ્રાહકને હલકી ગુણવત્તાનો માલ મોકલવાનો ક્યારેય નહોતો. તે નોંધે છે કે "અમે તમારી ચિંતા સમજીએ છીએ અને તમને થયેલી અસુવિધા બદલ ઊંડો ખેદ વ્યક્ત કરીએ છીએ. જો કે, અમે તમને ખાતરી આપવા માંગીએ છીએ કે અમે તમારા સંપૂર્ણ સંતોષ મુજબ આ સમસ્યાનો ઉકેલ લાવીશું. અમે ખાતરી આપવા માંગીએ છીએ કે અમે નૈતિક વ્યાપારી પ્રથાઓમાં વિશ્વાસ રાખીએ છીએ અને ગ્રાહકના સંતોષ માટે સખત મહેનત કરીએ છીએ." અરજદારને વધુમાં જાણ કરવામાં આવી હતી કે "સમસ્યાની ગંભીરતા નક્કી કરવા અને તેના સૌહાર્દપૂર્ણ ઉકેલ માટે સામેલ વિવિધ મુદ્દાઓ પર ચર્ચા કરવા માટે, આગામી થોડા દિવસોમાં તમારા સ્થળે એક ઉચ્ચ સ્તરીય પ્રતિનિધિમંડળ મોકલવાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે". આ દરમિયાન, અરજદારને કન્ટેનર ખાલી કરવાનું ચાલુ રાખવા અને લોટ ૨, ૩ અને ૪ ની ડિલિવરી લેવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી કારણ કે તેનાથી અટકાયત અને ડેમરેજના કારણે બિનજરૂરી ચાર્જ લાગશે. અરજદારને ફરી એકવાર ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે આ મુદ્દાનો તેમના સંપૂર્ણ સંતોષ મુજબ ઉકેલ લાવવામાં આવશે. ઉપરોક્ત આશ્વાસનોના અનુસંધાને, સામાવાળાએ બાકીના ૧૨૩૪.૬૩ મેટ્રિક ટન બિલેટ્સ કિલયર કર્યા જે અરજદારના જણાવ્યા મુજબ ખામીયુક્ત હતા. ૧૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ ના રોજ, અરજદાર અને સામાવાળાના પ્રતિનિધિઓ વચ્ચે

એક બેઠક યોજાઈ હતી. એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું હતું કે દુબઈની સ્વતંત્ર માન્યતા પ્રાપ્ત પ્રયોગશાળાઓમાંથી સેમ્પલનું વિશ્લેષણ કરવા માટે ૧૩ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ ના રોજ સંયુક્ત નિરીક્ષણ કરવામાં આવશે. સંયુક્ત નિરીક્ષણ ગોઠવવામાં આવ્યું ન હતું. અરજદારે સામાવાળાને ખામીયુક્ત બિલેટ્સ નકારી કાઢવામાં આવ્યા હોવાની જાણ કરતા કેટલાક રિમાઈન્ડર્સ જારી કર્યા હતા, અને તેને હટાવવા વિનંતી કરી હતી. સંયુક્ત નિરીક્ષણ ન કરવામાં આવતા, અરજદારે ૮ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ ના રોજ દુબઈની એક પ્રતિષ્ઠિત ફર્મ દ્વારા નિરીક્ષણ કરાવ્યું હતું. એસજીએસ દુબઈ તરીકે ઓળખાતા નિષ્ણાતે તારીખ ૧૬ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ ના પોતાના અહેવાલમાં એવો નિષ્કર્ષ કાઢ્યો કે "લોટમાં ઘણી ગંભીર દ્રશ્ય ખામીઓ છે" અને "વિશ્લેષણ કરાયેલા તમામ સેમ્પલ કરારમાં આપેલી વિશિષ્ટતાઓનું પાલન કરતા નહોતા". તમામ પ્રયાસો અને સમાધાનો નિષ્ફળ જતાં, અરજદારે તારીખ ૧૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૦૮ ના પોતાના નોટિસ દ્વારા કરારના આર્ટિકલ ૧૦ ની શરતો અનુસાર આર્બિટ્રેશન ક્લોઝનો આશરો લીધો હતો.

૫. સામાવાળા તરફથી કોઈ જવાબ મળ્યો ન હતો. તેથી, અરજદારે સોલ આર્બિટ્રેટર (માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.એન. પરિયાવા, આ કોર્ટના ભૂતપૂર્વ ન્યાયમૂર્તિ) નું નામ સૂચવ્યું હતું. સામાવાળાએ ઉપરોક્ત પત્રનો કોઈ જવાબ ન આપતા, અરજદાર પાસે હાલની પિટિશન દાખલ કરવા સિવાય અન્ય કોઈ

વિકલ્પ બચ્ચો નહોતો.

૬. જવાબમાં, સામાવાળાએ એવો દાવો કર્યો હતો કે સદર કરાર મુજબ અરજદારને મોકલવામાં આવનાર માલના સંબંધમાં આંતરરાષ્ટ્રીય ખ્યાતિ ધરાવતી સ્વતંત્ર થર્ડ પાર્ટી ઇન્સ્પેક્શન એજન્સી, ઇન્સ્પેક્ટરેટ ટ્રિફિથ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ દ્વારા ગુણવત્તા અને જથ્થાના તારીખ ૨૮ જુલાઈ, ૨૦૦૮ અને ૩૧ જુલાઈ, ૨૦૦૮ ના ઇન્સ્પેક્શન સર્ટિફિકેટ જારી કરવામાં આવ્યા હતા. અરજદાર દ્વારા માલ યોગ્ય રીતે સ્વીકારવામાં આવ્યો હતો. કરારના આર્ટિકલ ૫ અનુસાર અરજદાર દ્વારા લેટર ઓફ ક્રેડિટ ખોલવામાં આવ્યું હતું. અરજદારે ૨૭ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ પ્રથમ શિપમેન્ટની ડિલિવરી લીધી હતી. તે સ્વીકારે છે કે અરજદારે બિલેટ્સ ખામીયુક્ત હોવાનો આરોપ લગાવતો અને અગાઉ નોંધ્યા મુજબ માંગણીઓ કરતો ઇ-મેઈલ તારીખ ૩૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના રોજ સામાવાળાના પ્રતિનિધિને મોકલ્યો હતો. સંયુક્ત નિરીક્ષણ કેમ ન કરવામાં આવ્યું તે અંગે સામાવાળાએ બીજું વર્ઝન આપ્યું હતું. સામાવાળાના જણાવ્યા મુજબ, અરજદારને મનાવવાના તમામ પ્રયાસો નિષ્ફળ ગયા હતા. અરજદારના સીઈઓ સાથે તેમની એક ટૂંકી બેઠક થઈ હતી જે બે મિનિટ ચાલી હતી. અરજદારે આગ્રહ રાખ્યો કે સામાવાળા માલ ઉપાડી લે અને રકમ પરત કરે. સામાવાળાના જણાવ્યા મુજબ, અરજદાર ૩૦ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ પછી મનસ્વી રીતે સામાવાળાને ૨૦ યુએસ ડોલર પ્રતિ મેટ્રિક ટન પ્રતિ દિવસના દરે વેરહાઉસિંગ

ચાર્જ ચૂકવવા જણાવી રહ્યો છે. સામાવાળાએ એવો દાવો કર્યો હતો કે આ અરજી એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા ગ્રાહ્ય રાખવા પાત્ર નથી કે આર્બિટ્રેશન માટે મોકલવા માંગતો વિવાદ "કરારમાંથી ઉદ્ભવતો વિવાદ નથી" પરંતુ કરાર પૂર્ણ થયા પછી જાણીજોઈને ઊભો કરવામાં આવેલો વિવાદ છે જેથી અરજદાર પહેલેથી જ થયેલી જવાબદારી, એટલે કે સપ્લાય કરાયેલા માલની કિંમતની ચૂકવણીમાંથી બચી શકે. સામાવાળાના જણાવ્યા મુજબ, આ વાસ્તવિક અર્થમાં વિવાદ નથી પરંતુ એક "નિરાધાર વિવાદ" છે. વધુમાં તે એક એવો વિવાદ છે જે કરાર કાયદેસર રીતે પૂર્ણ થયા પછી ઉપસ્થિત કરવામાં આવ્યો છે. ખામીયુક્ત માલ અંગેનો વિવાદ એ કરાર હેઠળની પોતાની જવાબદારીમાંથી બચવા માટે અરજદારનો એક વિલંબિત પ્રયાસ છે. કરાર ટાળવાનો અસલી અનિવાર્ય કારણ આંતરરાષ્ટ્રીય બજારમાં સ્ટીલ બિલેટ્સની કિંમતોમાં આવેલો ઘટાડો છે.

૭. અરજદારે પોતાના રિજોઈન્ડર (પ્રત્યુત્તર) માં અરજીમાં કરાયેલા કથનો દોહરાવ્યા છે. એવું જણાવાયું છે કે સામાવાળા દ્વારા ઉદ્દેખિત ઇન્સ્પેક્શન નોટ્સની જાણ અરજદારને સામાવાળા દ્વારા અરજીના જવાબમાં ફાઈલ કરાયેલા વળતા જવાબ પરથી જ થઈ હતી. અરજદાર સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલો માલ કરારમાં આપેલી વિશિષ્ટતાઓ અનુસાર હોવાનો ઇનકાર કરે છે. એવું જણાવાયું છે કે અરજદારે કરાર હેઠળની જવાબદારીમાંથી બચવાનો પ્રયાસ કર્યો નથી. કરાર વ્યાપારી રીતે અયોગ્ય બની ગયો હોવાનો પણ ઇનકાર કરવામાં

આવ્યો છે. અરજદારે સામાવાળાએ અરજદાર દ્વારા ઉપસ્થિત કરાયેલા મુદ્દાઓનો ઉકેલ લાવવાનો પ્રયાસ કર્યો હોવાનો પણ ઇનકાર કર્યો છે. અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલી વધુ વિગતો આ તબક્કે નોંધવાની જરૂર નથી.

૮. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે.

૯. અરજદાર તરફે હાજર રહેલા વિદ્વાન સિનિયર વકીલ શ્રી વિશ્વનાથન રજૂઆત કરે છે કે અત્રેની બાબત આ કોર્ટના એસબીપી એન્ડ કો. વિરુદ્ધ પટેલ એન્જિનિયરિંગ લિમિટેડ અને અન્ય તથા નેશનલ ઇન્સ્યોરન્સ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ બોધરા પોલીફેબ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના ચુકાદાથી વિશિષ્ટ રીતે આવરી લેવાયેલી છે. આબિટ્રેશન કલોઝના સંદર્ભમાં, શ્રી વિશ્વનાથન રજૂઆત કરે છે કે પક્ષકારો વચ્ચે વિવાદો ઉદ્ભવ્યા છે. વિવાદો જીવંત દાવાઓ (લાઇવ ક્લેઇમ્સ) સંબંધિત છે જે વિલંબિત નથી. વિવાદો આબિટ્રેશન કલોઝના વ્યાપ અને મર્યાદામાં આવે છે જે ખૂબ જ વ્યાપક શબ્દોમાં ઘડવામાં આવેલ છે. આબિટ્રેશન કલોઝ સ્પષ્ટપણે જણાવે છે કે "ખરીદનાર અને વેચનાર વચ્ચે આ કરારના અર્થઘટન, અર્થ અને સંચાલન અથવા તેની કોઈ પણ ભંગમાંથી ઉદ્ભવતા તમામ વિવાદો અને મતભેદોનો નિકાલ આબિટ્રેશન દ્વારા કરવામાં આવશે."

૧૦. વિદ્વાન વકીલે નંદન બાયોમેટ્રિક લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડી ૧ ઓઈલ્સ

લિમિટેડ અને વિઝા ઇન્ટરનેશનલ લિમિટેડ વિરુદ્ધ કોન્ટિનેન્ટલ રિસોર્સિસ (યુએસએ) લિમિટેડ અને રેવા ઇલેક્ટ્રિક કાર કંપની પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધ ગ્રીન મોબિલ પર પણ આધાર રાખ્યો હતો.

૧૧. બીજી તરફ, સામાવાળાના વકીલ રજૂઆત કરે છે કે પિટિશન ગ્રાહ્ય રાખવા પાત્ર નથી કારણ કે સમજૂતીમાં સંમત થયા મુજબ આબિટ્રેશનનો આશરો લેવા માટેની પૂર્વશરત સંતોષાઈ નથી. માલનું કોઈ સંયુક્ત નિરીક્ષણ થયું ન હોવાથી, અરજદાર દ્વારા રજૂ કરાયેલા નિષ્ણાતોના અહેવાલો પર કોઈ આધાર રાખી શકાય નહીં. આ કેસમાં, એવું સંમત થયું હતું કે પક્ષકારો વિવાદનો સૌહાર્દપૂર્ણ ઉકેલ લાવવાનો પ્રયાસ કરશે, જે આબિટ્રેશનનો આશરો લેવા માટેની પૂર્વશરત હતી. વિદ્વાન વકીલના જણાવ્યા મુજબ, હાલના કેસમાં, અરજદારે યોગ્ય દાવો પણ ઉપસ્થિત કર્યો નથી, જેને આબિટ્રેશન માટે મોકલી શકાય.

૧૨. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતો પર વિચાર કર્યો છે. હું એવા મક્કમ અભિપ્રાયનો છું કે અરજદારે કરારના અર્થઘટનમાંથી ઉદ્ભવતા અથવા તેને સંબંધિત શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના વિવાદો સ્પષ્ટપણે ઉપસ્થિત કર્યા છે જેમાં આબિટ્રેશન કલોઝ સમાવિષ્ટ છે. કરારનો આર્ટિકલ ૧૦ આબિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૬૬ હેઠળ નિયત કરાયેલી પ્રક્રિયા અનુસાર આબિટ્રેશન દ્વારા અરજદાર અને સામાવાળા વચ્ચેના

વિવાદોના નિકાલની પરિકલ્પના કરે છે. સદર શરત આ પ્રમાણે વંચાય છે:—

"ખરીદનાર અને વેચનાર વચ્ચે આ કરારના અર્થઘટન, અર્થ અને સંચાલન અથવા તેની કોઈ પણ ભંગમાંથી ઉદ્ભવતા તમામ વિવાદો અને મતભેદોનો નિકાલ સૌહાર્દપૂર્ણ રીતે કરવામાં આવશે, જેમાં નિષ્ફળ જતાં તેનો નિકાલ ઇન્ડિયન આર્બિટ્રેશન અને કન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૬૬ અનુસાર કરવામાં આવશે.

આર્બિટ્રેશનનું સ્થળ મુંબઈ, ભારત રહેશે, આર્બિટ્રેશન સંસ્થા દ્વારા લેવાયેલો નિર્ણય અંતિમ ગણાશે અને બંને પક્ષકારો માટે બંધનકર્તા રહેશે. આર્બિટ્રેશન સંસ્થાઓ દ્વારા અન્યથા નિર્ધારિત કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી આર્બિટ્રેશનનો ખર્ચ હારનાર પક્ષ દ્વારા ભોગવવામાં આવશે."

૧૩. ઉપરોક્ત શરતનું માત્ર વાંચન એ દર્શાવવા માટે પૂરતું છે કે તે પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ પ્રકારના વિવાદો અને મતભેદોને આવરી લે છે. અરજદારે સ્પષ્ટપણે સંખ્યાબંધ મુદ્દાઓ ઉપસ્થિત કર્યા છે, જેને નીચે મુજબ સંક્ષિપ્ત કરી શકાય છે:—

(એ) સામાવાળા દ્વારા સપ્લાય કરાયેલા અને અરજદારના પરિસરમાં

પડેલા ખામીયુક્ત બિલેટ્સને હટાવવામાં સામાવાળાની નિષ્ફળતા.

(બી) લેટર ઓફ ક્રેડિટ સામે સામાવાળા દ્વારા મેળવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવામાં નિષ્ફળતા.

(સી) અરજદારને થયેલ વ્યાજ અને ખર્ચ ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા.

(ડી) ૧ ઓક્ટોબર, ૨૦૦૮ થી અરજદારના પરિસરમાંથી ખામીયુક્ત બિલેટ્સ વાસ્તવિક રીતે હટાવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી દરરોજ ૨૦ યુએસ ડોલર પ્રતિ મેટ્રિક ટનના દરે વેરહાઉસિંગ ચાર્જ ચૂકવવામાં નિષ્ફળતા.

૧૪. આવા સંજોગોમાં, એમ કહી શકાય નહીં કે અરજદાર એવો શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકનો વિવાદ ઉપસ્થિત કરવામાં નિષ્ફળ રહ્યો છે જેને આબિટ્રેશન માટે મોકલી શકાય નહીં.

૧૫. અગાઉ નોંધ્યા મુજબ, અરજદારે તારીખ ૩૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૮ ના પોતાના ઇ-મેઇલ દ્વારા સામાવાળાને ખામીયુક્ત માલ વિશે જાણ કરી હતી. તે જ તારીખના બીજા ઇ-મેઇલમાં, અરજદારે બિલેટ્સની વિગતો દર્શાવી હતી અને સામાવાળાને જાણ કરી હતી કે તેણે કન્ટેનર ખાલી કરવાનું બંધ કરી દીધું છે.

સામાવાળાને નકારવામાં આવેલો માલ તાત્કાલિક પાછો ખેંચવા અને ચૂકવેલી રકમ વહેલી તકે પરત કરવાની વ્યવસ્થા કરવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. ઉપરોક્ત ઈ-મેઈલના જવાબમાં, સામાવાળાએ ૧ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ ના રોજ પોતાની ચિંતા દર્શાવી હતી અને અરજદારને થયેલી અસુવિધા બદલ ઊંડો ખેદ વ્યક્ત કર્યો હતો. અરજદારને એવી ખાતરી પણ આપવામાં આવી હતી કે અરજદારના સંપૂર્ણ સંતોષ મુજબ આ સમસ્યાનો ઉકેલ લાવવામાં આવશે. ત્યારબાદ, સામાવાળાએ સંયુક્ત નિરીક્ષણની દરખાસ્ત કરી હતી, જે અરજદારના જણાવ્યા મુજબ ક્યારેય ગોઠવવામાં આવી ન હતી. બીજી તરફ, સામાવાળાનો દાવો છે કે અરજદારે આ મુદ્દાને ઉકેલવા માટે સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલા તમામ પ્રયાસોને નકારી કાઢ્યા હતા. અરજદાર રકમ પરત મેળવવાના આગ્રહ પર હતો.

૧૬. મારા મતે, ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગો એ દર્શાવવા માટે પૂરતા છે કે પક્ષકારો વચ્ચે શુદ્ધબુદ્ધિપૂર્વકના વિવાદો ઉદ્ભવ્યા છે, જે આર્બિટ્રેશન કલોઝના વ્યાપ અને મર્યાદામાં આવે છે અને તેનો આર્બિટ્રેશન દ્વારા નિકાલ કરવાની જરૂર છે. સામાવાળાના વિદ્વાન વકીલની આ રજૂઆતમાં મને કોઈ તથ્ય જણાતું નથી કે વિવાદો કાં તો વિલંબિત છે અથવા માત્ર કરાર હેઠળની જવાબદારીમાંથી બચવા માટે ઉપરિથત કરવામાં આવ્યા છે. સપ્ટેમ્બર, ૨૦૦૮ માં વિવાદો ઉદ્ભવ્યા હોવાથી અને હાલની અરજી ૪ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૯ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હોવાથી, પિટિશન વિલંબિત કહી શકાય નહીં.

૧૭. ઉપર વર્ણવેલી હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતા, અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવેલા તમામ વિવાદો આથી આર્બિટ્રેશન માટે મોકલવામાં આવે છે. પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવેલા તમામ વિવાદો અને મતભેદો પર નિર્ણય કરવા માટે હું આથી આ કોર્ટના ભૂતપૂર્વ ન્યાયમૂર્તિ માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.એન. પરિયાવાને સોલ આર્બિટ્રેટર તરીકે નિયુક્ત કરું છું, જે વિદ્વાન સોલ આર્બિટ્રેટરને યોગ્ય લાગે તેવા નિયમો અને શરતો પર રહેશે. નિઃશંકપણે, વિદ્વાન સોલ આર્બિટ્રેટર પક્ષકારોના સંબંધિત દાવાઓ અંગે આ હુકમમાં વ્યક્ત કરાયેલા કોઈ પણ પ્રથમ દ્રષ્ટિએ (પ્રાઈમા ફેસી) અભિપ્રાયથી પ્રભાવિત થયા વિના પક્ષકારો વચ્ચે ઉદ્ભવતા તમામ વિવાદોનો નિર્ણય કરશે.

૧૮. રજિસ્ટ્રીને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ આ હુકમની જાણ સોલ આર્બિટ્રેટરને કરે જેથી તેઓ આ સંદર્ભમાં કાર્યવાહી શરૂ કરી શકે અને આ બાબતનો બને તેટલી વહેલી તકે નિકાલ કરી શકે.

૧૯. આર્બિટ્રેશન પિટિશન તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

આર્બિટ્રેશન પિટિશન મંજૂર કરી.

આર.પી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.